

TANTÁRGY ADATLAP

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Biológia és Geológia Kar
1.3 Intézet	Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet
1.4 Szakterület	Biológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés, 6 féléves, nappali
1.6 Szak / Képesítés	Biológus/Diplomás biológus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		A rurális tájak transzformálhatósága					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve							
2.3 A gyakorlatokért felelős tanár neve		dr. Hartel Rudolf Tiberiu docens					
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	3	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Opcionális

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	0	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	0	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					12
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					6
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					6
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					4
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	70				
3.8 A félév össz-óraszám	98				
3.9 Kreditszám	3				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	☐ nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	☐ nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	☐ nincsenek
5.2 A laboratóriumi gyakorlatok lebonyolításának feltételei	☐ Minden gyakorlaton kötelező a jelenlét. Esetleges hiányzást a félévi oktatási időszak vége előtt, egyénileg lehet pótolni, a tanárral való előzetes egyeztetés alapján.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>A szociális-ökológiai rendszerek működésének általános elveinek ismerete és megértése;</p> <p>Tudás és megértés arról, hogy az emberi társadalom és az ökoszisztémák közötti kölcsönhatás kulturális tájképeket eredményez;</p> <p>Az Európai Unió fő biokulturális régióinak ismerete;</p> <p>Az a képesség, hogy stratégiai és kutatási projekteket dolgozzanak ki a kulturális tájak fenntarthatósága érdekében.</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>A megszerzett információk felhasználási képességének fejlesztése más témákban, mint például Néprajz, Szociológia, Antropológia, Történelem, Gazdaság, Biogeográfia, Ökológia, Biológia, sokféleség megőrzés</p> <p>Elméleti fogalmak alkalmazása a biodiverzitás megőrzésével és a szocio-ökológiai rendszerek irányításával kapcsolatos gyakorlati problémák megoldásában.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A komplex, társadalmi-ökológiai rendszerek, a kulturális tájak és a fenntarthatóságuk fő kihívásainak ismerete és megértése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<p>A társadalmi-ökológiai rendszerek konceptualizálása;</p> <p>A kulturális táj, mint a társadalmi és ökológiai rendszerek összekapcsolása.</p> <p>Az ökoszisztéma-szolgáltatások és a különböző értékterületek megértése és fontossága a szocio-ökológiai rendszerek dinamikájában;</p> <p>A kulturális tájak mint társadalmi-ökológiai rendszerek rugalmasságának és átalakíthatóságának megértése.</p> <p>A kormányzás típusainak megértése és azoknak a rugalmas kulturális tájakra való relevanciája.</p> <p>A kulturális tájak irányítására vonatkozó foratókönyvek fontosságának megértése.</p> <p>A biokulturális menedék fogalma és alkalmazhatósága a romániai és európai kulturális tájak megértéséhez.</p> <p>Az európai kulturális tájak archetípusainak és tipológiáinak megértése.</p> <p>Környezeti konfliktusok a kulturális tájakon.</p>

8. A tantárgy tartalma

MsTeamsra való áttérés lehetséges akár mikor, nem függünk labortól.

1. Szociális-ökológiai rendszerek - Bevezetés a rendszer gondolkodásba, a mentális modellek fontossága az összetett rendszerek konceptualizálásának módjára, a szociális rendszer és az ökoszisztémák közötti összehasonlításra, valamint az e rendszerek fenntartható harmonizációjában tapasztalható	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
2. Európai kulturális tájkép - evolúció, definíciók, történelmi fogalom, konceptualizálás mint társadalmi-ökológiai felület. Besorolás, zoogeográfia	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége
3. A társadalmi-ökológiai rendszerek rugalmassága és átalakulása - a rugalmasság, a pán-ritmus, az ökológiai, a biológiai és a kulturális emlékezet fogalma, a társadalmi és ökológiai csapdák, a társadalmi-ökológiai rendszerek lebontása és helyreállítása, a globalizáció által kiváltott	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
4. Az emberi társadalmat az ökoszisztémákhoz kötődő értékek (emberi-természet kapcsolatok): kognitív értékek, tapasztalati értékek, lelki értékek, anyagi értékek, érzelmi értékek. Három értéktartomány: instrumentális értékek (ökoszisztéma-szolgáltatások), belső értékek, relációs értékek. Példák a kulturális tájakra európai szinten.	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
5. A mezőgazdasági termelés és a biológiai sokféleség megőrzése integrálása a kulturális tájba. Föld-megtakarítás, földmegosztás, magas természeti és kulturális értékekkel bíró tájak, fenntartható fejlesztés, egyenlőség az élelmiszerekhez való hozzáférés, az élelmiszer-pazarlás csökkentése.	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
6. A kulturális tájakra vonatkozó stratégiák és politikák - a pluralista vezetés fontossága, holisztikus látás, a kontextusba helyezés fontossága, a helyi közösség részvételén alapuló erőforrás-gazdálkodás, társadalmi tőke	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
7. A kulturális tájak forgatókönyvei - a forgatókönyvek jelentősége, statisztikai modelleken alapuló forgatókönyvek, részvételi forgatókönyvek, proaktív hozzáállás fontossága.	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
8A biokulturális refógium fogalma és a koncepció alkalmazása a kulturális tájak fenntarthatóságában.	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
9. Az európai kulturális tájak archetípusai és társadalmi-ökológiai típusai - az archetípusok bemutatása, fontosságuk, a különböző archetípusok társadalmi-gazdasági és ökológiai sebezhetősége, az ösztöndíjak fontossága a társadalmi-ökológiai és történelmi összefüggések megértéséhez.	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
10. A társadalmi, emberi, gazdasági, ökológiai és technológiai tőke jelentősége a kulturális tájak fenntarthatóságában. A fenntartható fejlődés kihívásai és akadályai.	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
11. A kulturális tájakra vonatkozó nemzetközi egyezmények és jogszabályok - Kritikus megközelítés..	frontális előadás, párbeszéd,	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
12. A diszciplináris, interdiszciplináris és transzdiszciplináris kutatások fontossága az európai kulturális tájak holisztikus megértéséhez. (i)	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
13. A fegyelmi, interdiszciplináris és transzdiszciplináris kutatások fontossága az európai kulturális tájak holisztikus megértéséhez. (ii)	frontális előadás, párbeszéd, kihallgatás	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.
14. A közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek rurális tájakban.	frontális előadás, párbeszéd,	MsTeamsra való áttérés lehetősége megvan.

Könyvészet:

1. Berkes, F., Colding, J., Folke, C. 2008. Navigating Social-Ecological Systems: Building Resilience for Complexity and Change. Cambridge University Press.
2. Hartel, T., Plieninger, T. 2014. European wood-pastures in transition: a social-ecological approach. Earthscan/Routledge.
3. Plieninger, T., Bieling, C. 2012. Resilience and the cultural landscape. Cambridge University press.
4. Plieninger, T., Bieling, C. 2017. The Science and Practice of Landscape Stewardship. Cambridge University press.
5. Loos, J., Abson, D., Dorresteijn, I., Hanspach, J., Hartel, T., Horcea-Milcu, A.I., Mikulcak, F., Fischer, J. 2017. Sustainable Landscapes in Central Romania: A social-ecological study on the future of Southern Transylvania. Pensoft.

9. A tantárgy tartalmának összhangba hozása az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatóinak elvárásaival

- A tantárgy olyan ismeretekre fektet hangsúlyt, amelyek lehetővé teszik az ökológiai ismeretek alkalmazását a természetvédelemben, alkalmazott ökológiában, természetvédelmi területek kezelésében, törvényhozásban.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben (10% hivatalból)
10.4 Előadás	-	-	
10.5 Laboratóriumi gyakorlatok	A gyakorlatokon megadott feladatok minősége, helyessége.	Referátumok	100%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
☐ A leadott információk 50%-ának az ismerete			

Kitöltés dátuma
2022.03.15

Előadás felelőse
Dr. Hartel Rudolf Tiberiu docens

Szeminárium felelőse
Dr. Hartel Rudolf Tiberiu docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2022.03.15

Intézetigazgató
Dr. László Zoltán docens